

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

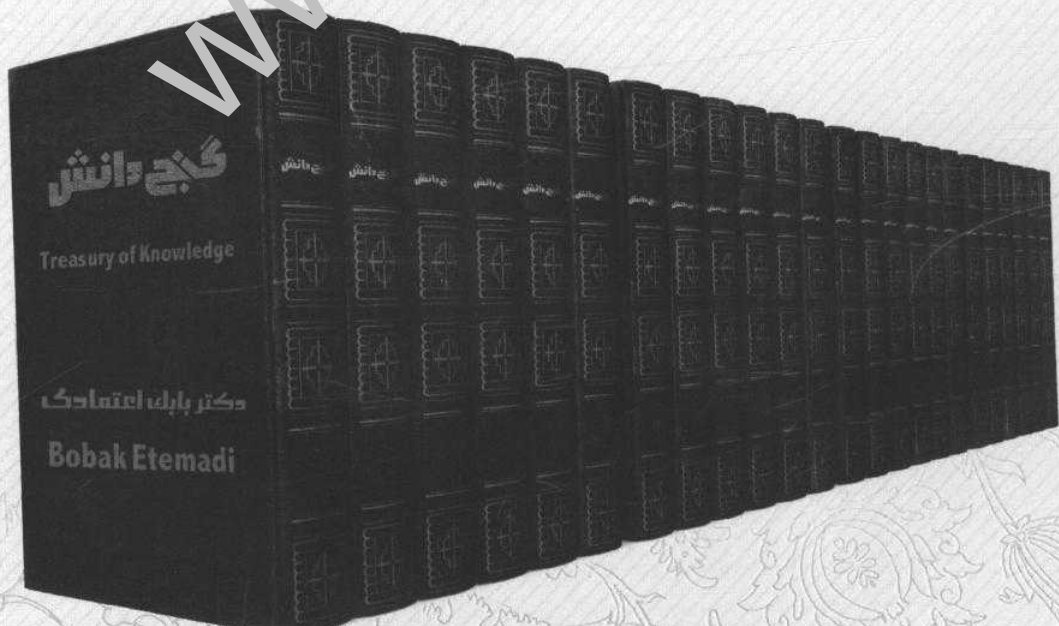
گنج دانش

جنگ

دکتر بابک اعتمادی

Treasury of Knowledge

Bobak Etemadi





Treasury of Knowledge

www.payamedalat.com

کتابخانه

War

جنگ

Author : Bobak Etemadi

Editor | Mitra Etemadi

This work is first published in Tehran, Iran in 2016 by Payam Edalat Publication
No.145 Moayeri St, Monirieh Sq, Valiasr Ave.
Tel: +98(0)66498326, +98(0)66410849 Fax: +98(0)66989480

Bobak Etemadi asserts his moral right to be identified as the author of this work.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without the prior written permission of the author.

Printed and bound in Tehran, Iran

- We welcome your comments and suggestions about this work. Please write to us at: info@payamedalat.com
- See other works of this author at the back of the book
- If you would like to order any of our hardcover Collector's Edition books, you may order online at: www.payamedalat.com

• ISBN: 978-964-152-434-2

نویسنده : بابک اعتمادی

ویراستار
طراحان گرافیک
مهدی فیروزخانی، راضیه تاجی زادگان، یاشار لطیف پور،
مرضیه تاجی زادگان، سید مهدی نوابی قوام آبادی
طرح بندی
اصلاح تصاویر
خداداد رضوانی، جاوید محسن زاده، احمد رضا بهمنی
حروف چین
هرمز کاکازاده، منوچهر امینی، زهرا هوشیار، احسان آبگینه
طراح جلد
امید محمد زاده، اشکار حیدر نیا، علیرضا بهمنی اصل
ناظر چاپ
سعيد دين پناه
مشاور
مهدی فیروزخانی
دیگر همکاران
علی غفاری
چاپ
عشرت گل بازی، کلاوس نوزاخ
شمارگان
اول، بهار ۱۳۹۵
لیتوگرافی و چاپ
۲۵۰۰ جلد
صحنای
طرح نفیس
محمد
قیمت
۱۵۰۰۰ تومان
ناشر
انتشارات پیام عدالت
دفتر نشر
خیابان ولیعصر، میدان منیریه، خیابان معیری، پلاک ۱۵
تلفن: ۶۶۴۹۸۳۲۶ - ۶۶۴۱۰۸۴۹ دورنگار: ۶۶۹۸۹۴۸۰
شابک
۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۴۳۴-۲

این اثر، مشمول قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است.
تکثیر تمام و یا قسمتی از این اثر به هر شکل ممنوع می باشد و پیگرد قانونی دارد.

CIP (Cataloging in Publication)

National Library and Archives of I.R Iran

www.nlai.ir

فیفا (فهرست نویسی پیش از انتشار)

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

Main Entry	Etemadi, Bobak, 1982-
Title Proper and Creator	War / Writer: Bobak Etemadi, Editor: Mitra Etemadi.
Published	Tehran: Payam Edalat Pub, 2016.
Physical Description	72 P.: illustrated(in color); 22x29 cm.
Monographic Series	Treasury of Knowledge
ISBN	978-964-152-434-2
Cataloging Source	FIPA (:National Library of Iran's CIP)
Subject	War -- History -- Children's and young adult literature
Subject	General knowledge -- Children's and young adult literature
Subject	Encyclopedias and dictionaries for children and young adults
Added Entry	Etemadi, Mitra, 1988- --Editor
Library of Congress Classification (LCC)	U/21/2/الف6ج9 1395
Dewey Decimal Classification (DDC)	[ع] 355 /0209
National Bibliographic Agency Control Number	4125031

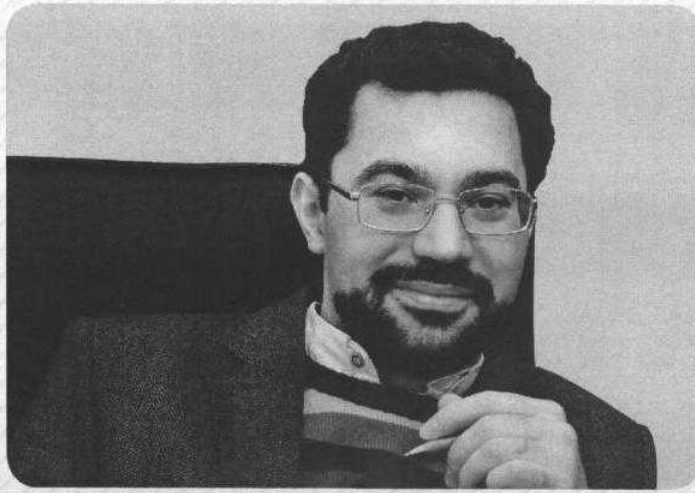
سرشناسه	: اعتمادی، بابک، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: جنگ / بابک اعتمادی؛ ویراستار میترا اعتمادی.
مشخصات نشر	: تهران : پیام عدالت، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۷۲ ص.
فروست	: گنج دانش
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۴۳۴-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
موضوع	: جنگ -- تاریخ -- ادبیات کودکان و نوجوانان
موضوع	: اطلاعات عمومی -- ادبیات کودکان و نوجوانان
موضوع	: دایره المعارف و واژه نامه های کودکان و نوجوانان
شناسه افزوده	: اعتمادی، میترا، ۱۳۶۶ - ویراستار
رده بندی کنگره	: ۳۵۵/۲۰۹ ج۹ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	: ۳۵۵/۲۰۹ [ج]
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۱۲۵۰۳۱

در آغاز، این کتاب را به کلیه اساتیدی که در این تحصیل در کنار من ایستادند و انگیزه لازم را برای پیشرفت دانشم فراهم کردند و موجبات ترکیب علم و مهارت موردنیاز که در نهایت زمینه‌ساز شغلی و توانایی فعلی این جانب را فراهم کرد تقدیم می‌نمایم.

از مادرم که به آرزوها و بلندهمتی‌های من در کودکی فضا می‌داد، در بزرگسالی با فداکاری‌های همه‌جانبه آن‌ها را پشتیبانی می‌کرد سپاسگزارم.

در این مختصر، غنیمت می‌دانم از دوست گرامی جناب آقای محمد جاسمی که همیار من در این کار سازنده بودند و همراهی صمیمانه جناب آقای مجید هادی جهت هماهنگی‌های چاپ و نشر و مساعی فراوان خانم مهندس راضیه تاجی زادگان کمال سپاس و امتنان خود را ابراز نمایم.

در انتها از همه دوستان و همفکرانی که به بینش و مدیریت من اعتقاد داشتند و دلگرمی‌هایشان موجبات فکری تولید این مجموعه را میسر ساخت سپاسگزارم.



درباره‌ی نویسنده

دکتر بابک آغار

نامبرده ده‌ها کتب مرجع دیگر در زوایای مختلف علوم، سیاست، تاریخ، جغرافیا، فرهنگ، هنر، رایانه، فناوری، فضا، ورزش، انتخاب رشته، طبیعت، جانوران، گیاهان، محیط‌زیست، دیرینه‌شناسی، جاذبه‌های توریستی و انرژی هسته‌ای از خود به‌جای گذاشته است.

بومی‌سازی آثار

وی بر این عقیده است که ترجمه صرف اثرهای خارجی هویت ایرانی ندارد و پاسخگوی نیاز خوانندگان، به‌ویژه در دوران تحولات شگرف اجتماعی، علمی و فرهنگی در ایران و جهان نیست. در نتیجه در آثارش به همسنگ کردن مطالب با نیاز جوانان ایرانی و نیازهای فعلی جامعه علمی ایران همت گمارده و به واردات صرف و برداشت مقلدانه از غرب بر حذر بوده است، بدان معنا که در آثارش با یک رویکرد ملی‌گرایانه، به فراخور هر بخش توجه وافر به تاریخ، فرهنگ و دانش ایران باستان، ایران پس از اسلام و ایران معاصر و معرفی دستاوردها، انجمن‌ها و پژوهشگران کشور در این مفاهیم اصلی داشته است.

مدیریت و تدوین

ایشان تخصصات گوناگونی در رشته آموزش زبان انگلیسی در دانشگاه کمبریج انگلستان با تخصص امتحانات استاندارد به پایان رسانده و سابقه سال‌ها تدوین و ترجمه در کشورهای مختلف در حوزه امتحانات استاندارد از جمله TOEFL، CPE، IELTS، GRE، SAT، GMAT و LSAT را دارا می‌باشد.

نامبرده طرف شور ارگان‌های پژوهشی و تحقیقاتی و طراح دوره‌های آموزشی در این زمینه بوده و مدیریت و نظارت آموزشی بر مؤسسات مختلف را در سابقه خود دارد. همچنین انجام امور مصاحبه تخصصی آزمون‌های استخدامی جذب اساتید نهادها و امور کارشناسی تألیف و گردآوری امتحانات مربوطه و برگزاری دوره‌ها و سمینارهای تربیت مدرس و کارگاه‌های متدولوژی را عهده‌دار می‌باشد.

دیگر فعالیت‌ها

از فعالیت‌های ورزشی وی، کمربند مشکی بین‌المللی دان ۲ در رشته ورزشی کیک بوکسینگ (WKU/GCO world)، داوری بین‌المللی سطح A کمیته رسمی سازمان WKU (سازمان جهانی کیک بوکسینگ و کاراته) (International Master Referee) و مربیگری بین‌المللی سطح A سازمان WKU (Master Trainer License) از کشور آلمان را می‌توان نام برد. توفیق روزافزون ایشان را در خدمت به جامعه علمی کشور خواستاریم.

دکتر بابک اعتمادی دانشنامه‌نویس، فرهنگ‌نگار، نویسنده، مدرس و پژوهشگر معاصر ایرانی است.

شمار آثار وی به بیش از ۴۰ کتاب می‌رسد و به‌عنوان یک فرهنگ‌نگار کاربردی، به نگارش واژه‌نامه‌های فارسی اهتمام ورزیده است. او همچنین آثار متعددی در زمینه دانش‌نامه‌نویسی با تمرکز بر کتب مرجع عمومی از خود به‌جای گذاشته است. از آثار به‌لایل تحقیقات و آثارش به‌عنوان یک دانشنامه‌نویس نویسنده یاد می‌شود.

آثار انتخابی

وی آفریننده واژه‌نامه «فرهنگ دکتر بابک اعتمادی» است. این کتاب دارای بیش از ۱۵۰۰۰ مدخل بوده و با صرف بیش از ده سال زمان تدوین آثار ایشان به شمار می‌رود. این فرهنگ دربرگیرنده شرح و معانی ادبی، اجتماعی، علمی، صنعتی، عمومی، اعلام تاریخی و جغرافیایی و دیگر رشته‌های علوم است.

وی پدیدآورنده دایره‌المعارف جامعی همچون «دانشنامه دانستنی‌ها» می‌باشد که شامل بیش از ۲۴۰۰ مقاله است. فرهنگ اعلام «نامداران»، شرح مفصلی از سرگذشت مشاهیر بوده و «دانشنامه تفکر برتر» و «دانشنامه ۹ جلدی مدرسه» گردآوری گستره وسیعی از مفاهیم عمومی می‌باشند.

آثار نویسی که به ترتیب رویدادهای زمانی نگاشته شده‌اند مانند فرهنگ‌های محبوب «سال به سال»، «علم بشر از ابتدا»، «اختراعات انسان از ابتدا» و دانشنامه «جنگ» ازجمله آثار انتشاریافته اوست.

«اولین پزشک خانواده» یک منبع مناسب جهت معرفی انواع بیماری‌های فیزیکی و روانی در قالب یک دانشنامه مصور بوده و «دایره‌المعارف تغذیه» به شرح و بسط تغذیه مدرن و سنتی در قالب یک کتاب واحد می‌پردازد. دیگر فعالیت‌های او در حوزه علوم پزشکی، کتب مرجعی مانند «پزشکی و سلامت» و «دانشنامه بدن انسان» است.

ادبیات کودک و نوجوان

ایشان با اولین اثر خود، «مجموعه ۶ جلدی گنج دانش»، به دنیای ادبیات کودک و نوجوان شناسانده شد که بارها در ایران به چاپ رسیده است. برجسته‌ترین آثاری که وی در زمینه ادبیات کودک و نوجوان از خود به‌جا گذاشته است، دایره‌المعارف دوجلدی تصویری «دانشنامه جامع دانش‌آموز» و همچنین «فرهنگ تصویری دبستان» نام دارند که از منابع غنی ادبیات نوجوان به شمار می‌آیند.

از دیگر آثار وی در حوزه کتب موردعلاقه این سنین می‌توان از «کتاب مرجع خردسال»، «دانشنامه دانشمند جوان»، «دایره‌المعارف محصل»، «دانشنامه کارتون‌ی من»، «موجودات افسانه‌ای» و «دانشنامه نوجوان» نام برد.



دباجه نویسنده |

دانشنامه و پیشینه آن

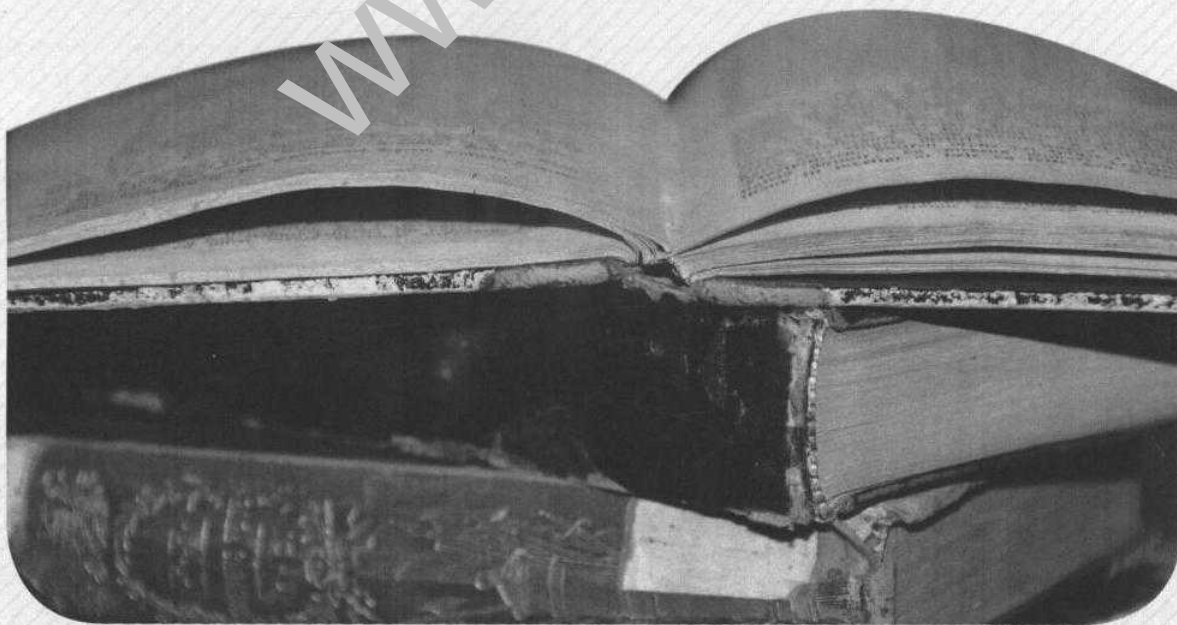
دانشنامه یا دائرةالمعارف یک کتاب مرجع است که دانستنی‌ها و مفاهیم یک یا چند رشته از دانش‌های بشری را در خود دارد و به عبارتی مجموعه‌ای از دانش‌هاست و تنظیم آن معمولاً الفبایی و یا موضوعی-الفبایی است. هدف دائرةالمعارف‌های عمومی، همه‌فهم کردن دانش در مقوله‌های مختلف است.

تفاوت دانشنامه با لغت به دیکشنری در این است که مداخل لغت‌نامه تنها از لحاظ زبانی مورد بررسی قرار می‌گیرند و از لحاظ مفهوم، حفظ کاربرد، ریشه و غیره معرفی می‌شوند؛ درحالی‌که در یک دانشنامه توضیحات چندپاراگرافی و یا حتی چندصفحه‌ای در مورد یک موضوع دخل داده می‌شود.

دائرةالمعارف نویسی پیشینه‌ای بسیار طولانی دارد. بسیاری نقش مشرق زمین را در این زمینه طولانی‌تر از غرب می‌دانند و بسیاری نیز ارسطو را نخستین کسی می‌دانند که اقدام به گردآوری مجموعه اطلاعات دانش بشری کرده است.

از گردایه‌های نوشتاری معروف جهان می‌توان دانشنامه چینی دریای ژاد، دانشنامه بزرگ شوروی، دائرةالمعارف عربی عیون الاخبار، دانشنامه دینکرت به زبان پهلوی، دائرةالمعارف فارسی جامع‌العلوم، دانشنامه‌های بریتانیکا به زبان انگلیسی و لاروس (فرهنگنامه بزرگ فرانسه) را نام برد.

پس از انقلاب اسلامی با توجه به پیشینه درخشان فرهنگ و تمدن ایران و اسلام و با توجه به ناکافی بودن دائرةالمعارف‌های موجود و ضرورت زمانی و همچنین نیاز به تلاش برای شناساندن این فرهنگ عظیم به پویندگان علم و معرفت، به‌ویژه جوانان، ضرورت تدوین و تألیف فرهنگنامه‌ها با اسلوب و ضوابط دقیق علمی بیش از پیش احساس می‌شود.





معرفی مجموعه

مجموعه گنج دانش حاصل سال‌ها تلاش و تحقیق شبانه‌روزی در راستای مختلف علوم است و دانشنامه‌ای ۴۰ جلدی مختص کودکان و نوجوانان حاصل کار است. شاید بتوان بدون اغراق گفت که تولید این سری از فرهنگنامه‌ها برای اولین بار به این وسعت و در این حیطه موضوعی وسیع در ایران اتفاق افتاده است. استقبال و اعتماد دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان از مجلدات اولیه گنج دانش، ما را بر آن داشت تا با تجربه‌ای که اکنون همراه تلاش و پشتکار ما شده است سلسله دانشنامه‌هایی را تحت همان عنوان منتشر کنیم.

هرچند تعداد زیادی کتاب با هدف تهیه متون آموزشی برای نوجوانان در گذشته هم به بازار رسیده است؛ تفاوت این سری از کتب با دیگر مجموعه‌ها در این است که مطالب علمی این مجموعه متناسب با نیازهای دانش‌آموزان ایرانی تدوین شده است و با تلاش وافر به صورت کاملاً بومی تبدیل شده است.

تنها با ورق زدن چند صفحه اول از هر مجلد خواهید دانست که با مجموعه‌ای بسیار متفاوت با آنچه تا به امروز به‌عنوان دانشنامه دیده‌اید روبرو هستید. برنامه‌ریزی صحیح مراحل پژوهشگری و مقاله‌نویسی در ابعاد محتوایی، ساختاری و نگارشی، برنامه‌ریزی همه‌جانبه در خصوص اصلاح زیرساخت‌های آموزشی، این اثر را از آثار مشابه خود متمایز می‌سازد. ارائه مطالب به‌صورت کوتاه و خواندنی و توضیح آن در حد ضرورت است و از حاشیه‌روی پرهیز شده است و این مهم به‌گونه‌ای است که تبیین مطالب به حدی باشد که مقصود برای خواننده روشن شده و درعین حال این خلاصه‌گویی منجر به ابهام و ایهام نشود.

هدف اصلی مجموعه کتاب‌های «گنج دانش» در این بوده که مرجعی موثق و در برگیرنده عناوین پایه باشد. فصل‌ها و مداخلی گوناگون همچون علم و تکنولوژی، زندگی ماقبل تاریخ، عناصر تشکیل دهنده جهان، گرما، بازافت، رادیواکتیویته، زندگی‌نامه شخصیت‌های مشهور، موجودات زنده تک‌سلولی، صدا، واقعه ۱۱ سپتامبر، هنر، تجارت، جغرافیا، تاریخ، ادبیات، فلسفه، مذهب، سیاست، فرهنگ، علوم، ورزش و ابزارآلات موسیقی و غیره به همراه مجموعه‌ها، فهرست‌ها، نمودارها، نقشه‌ها، پرچم‌ها، توالی حقایق و ترتیب رخداد زمانی در کنار تصاویری با گرافیک ابداعی به خواننده هدیه می‌شود.



حتی در عصر اینترنت یک مجموعه دایره المعارف کاغذی، شأن و عمق بیشتری به کتابخانه شما می‌دهد، در نتیجه حس اقیانوس بیشتری در کار با کتب غیر دیجیتال به دست می‌آورید. ورق زدن کتاب، جذابیت منحصر به فردی دارد و شما کتاب را به تمامیت آن حس می‌کنید. جستجو در آن، چشم را همانند جستجو در صفحه مانیتور خسته نمی‌کند. همچنین شما در هنگام جستجوی کلمات در یک کتاب کاغذی، اطلاعات دیگری نیز به چشم‌تان می‌آید که باعث یادگیری مضاعف‌تان خواهد شد و روزه‌های جدیدی را برایتان باز می‌کند.

هنروری چاپ نفیس این کتاب‌ها بر روی صفحات گلاس و جلد سخت، این مجموعه را به صورت یک شیء با ارزش جهت هدیه، نگهداری و یا افزودن به گنجینه کتابخانه منزل مناسب کرده و اعتبار غیرقابل تردیدی به آن می‌دهد و در حقیقت یک سرمایه‌گذاری است که نسل‌ها ادامه پیدا خواهد کرد.

روش کار

روش تهیه این مجموعه بدین گونه بوده است که در ابتدا گروه‌های مشخصی از مطالب در زمینه‌های گوناگون علاوه بر اینترنت با استفاده از کتاب‌های مرجع و نشریات معتبری که در کتابخانه‌ها نگهداری می‌شوند، انتخاب و طبقه‌بندی شدند. این داده‌ها با مراجعه به هزاران منبع مرجع و سنجش و سنجش صحت نقل مطالب و برداشت از مآخذ و ارجاعات دقیقاً بررسی شده است. در همین راستا، بهره‌گیری از اصول روش‌های آمارگیری به منظور تکمیل اطلاعات غیر موجود یا متناقض از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد.

سپس صورت‌نامه عناوین روز مرتبط با آن به دست ابتکاری انتخاب گردید و پاراگراف‌های کوتاهی در مورد هر موضوع از منابع گوناگون تحقیق، گردآوری و ترجمه شد؛ بدین گونه که در ابتدا تعریفی از موضوع به صورت مختصر ارائه می‌دهند سپس کاربرد و بسط آن موضوع با اتکا به کار دانشمندان ایرانی و گزارشات آن با موضوعات دیگر ذکر شده است.

دشواری گردآوری مطالب تنها در دقت نظر لازم برای تیرین آن‌ها خلاصه نمی‌شد، بلکه نیاز بود تا حد امکان اطلاعات گردآوری شده جذاب، کوتاه و خواندنی باشند و تلاش این جانب بر آن بوده است که اطلاعات ارائه شده درباره ایران در تمامی زمینه‌ها بکر و تازه باشند.



فکر تألیف دایره‌المعارف برای خوانندگان کودک، نوجوان و جوان فکر تازه‌ای نیست. چنین کتاب‌هایی در جهان پیشینه‌ای طولانی دارند؛ اما این کار در ایران سابقه چندانی ندارد و در برخی دانشنامه‌های قدیمی تهیه‌شده در کشور برای سنین پایین هیچ‌یک از اصول و معیارهای دایره‌المعارف‌نویسی، به‌ویژه معیارهای خاص دایره‌المعارف کودکان، رعایت نشده است. این رویداد، نیاز به نگارش کتابی را می‌رساند که به مسائل این سنین حساس پاسخ دهد؛ بنابراین مجموعه گنج دانش خط‌مشی ویژه‌ای دارد و اهداف خود را در این زمینه پی می‌گیرد.

هرچند در گذشته فرهنگنامه‌ها به نحوی تدوین می‌شدند که نوجوانان قادر به استفاده از آن‌ها نبودند اما امروزه فرهنگنامه‌های مربوط به نوجوانان بخش بزرگی از بازار کتاب را به خود اختصاص داده است. یکی از علل استقبال از چاپ این کتب جای خالی چنین کتاب‌هایی در بازار کتاب ایران است. این فرهنگنامه‌ها در صورتی که به‌درستی تدوین‌شده باشند قادر به راهنمایی کودک در یافتن راه صحیح به‌سوی آینده او هستند.

هر کودک نیازمند کتابی پاسخگو به علائق خود و همچنین سؤالاتی که ذهنش را مشغول کرده است، می‌باشد. سؤالاتی همانند این که چطور چیزی ساخته‌شده، گیاهان چگونه رشد می‌کنند، چرا خورشید می‌درخشد، بدن انسان چگونه کار می‌کند، در گذشته چه اتفاقاتی روی داده است و تفاوت کشورها با یکدیگر چیست، باعث برانگیختن کنج‌کاوی خردسالان شده و تنها مرجعی مختص آنان همراه با محتوای مقتضی و مفاهیم قابل فهم جوابگوی آنان است.

این مجموعه به‌صورت خاص برای کودکان و نوجوانان تهیه و تدوین‌شده است. این مجموعه فرهنگی که بارها و بارها کودکان به آن مراجعه می‌کنند، یک مرجع ضروری برای دانشمندان خردسال ما به‌حساب می‌آید؛ اما مطالب مطرح‌شده در مجموعه به‌گونه‌ای است که حتی بزرگسالان نیز از مطالعه آن لذت خواهند برد و بسیاری از اطلاعات را جالب خواهند یافت.

درواقع این کتاب آن که مخاطبان اصلی این مجموعه هستند می‌توانند با مطالعه این مجموعه در هر بخش با مطالب جدیدی آشنا شوند که این امر در درجه نخست آن‌ها را در یادگیری مطالب تحصیلی مربوطه یاری می‌کند؛ دوم آنکه کودکان و نوجوانان با مطالعه این مجموعه به بی‌کراکی علم پی برده و به تحقیق و تفحص در زمینه‌های مورد علاقه خود تشویق می‌گردند؛ سوم آنکه با مطالعه این مجموعه آنان قادر خواهند بود از پهنای مختلف دانش آشنا شوند و بدین‌وسیله استعداد و علاقه خود را در یک رشته خاص بیابند و نتیجه آنکه راهی صحیح را برای آینده خود انتخاب نمایند. اگر کتابی به‌طور مناسب ترغیب شده باشند، این عطش ذهن استدلالی و نکته‌سنج نسبت به دانش باعث یک جریان پایدار درک و کشف می‌شود.

ادبیات مجموعه

زبان به‌کاررفته در نوشته‌ها می‌بایست برای نوجوانان گیرا و درعین‌حال غیر تخصصی باشد؛ در نتیجه ادبیات این مجموعه نسبتاً پایه است، بدین گونه که نه فنی است و نه از لحاظ ادبی سنگین. برای رسیدن به این منظور نوشته‌های فارسی به لحاظ زبانی بارها ویرایش و تصحیح‌شده است.

این اثر عمدتاً برای دانش‌آموزان نگارش شده است و تلاش بسیاری صورت گرفته که متن کتاب برای گروه‌های سنی متفاوت قابل استفاده باشد و ساختار ساده و به‌روز بودن این مجموعه، آن را یکی از خواندنی‌ترین مراجع زبان فارسی برای دانش‌آموزان و خانواده‌ها می‌سازد. بعلاوه توضیح زنده متون، شوق یادگیری در کودکان را به وجود می‌آورد.



چرا مصور؟

تصاویر کمک شایانی در انتقال مفاهیم کتاب به نوجوانان می‌کنند؛ بنابراین، تصاویر در سری گنج دانش نقش به سزایی دارند و بنا بر آن دارند که خوانندگان جوان ما مفاهیم را به صورت موجز و شفاف و در عین حال به صورت جذاب همراه با تصاویری گیرا و نمودارهای غنی درک نمایند.

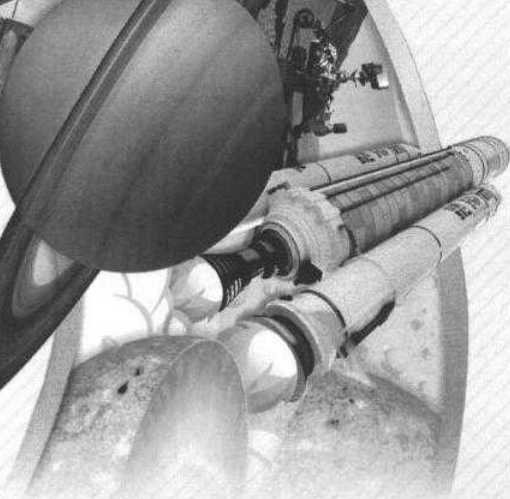
از این رو بخش عظیمی از این مجموعه را عکس‌ها تشکیل می‌دهند. هدف اصلی این مجموعه آن بوده است که نوشته‌ها با به کارگیری آرایش تصاویر، با بهره‌برداری از تکنیک‌ها و مهارت‌های فکری و عملی لازم جهت تصویرگری چیره‌دستانه، قابل فهم و محسوس شوند تا بتوان دانشمندانی کوچک را پرورش داد که امید همه ما در آینده باشند.

از طرفی در تلاش خود برای بومی کردن مجموعه‌های گنج دانش، به روشی نوین از تصاویر مناسب فرهنگ کشور خود استفاده کرده‌ایم. بدان معنا که علاوه بر استفاده از تحقیقات بومی، تصاویر نیز بومی‌سازی شده‌اند.

همگام با مدرسه

امروزه بسیاری از نورانیان فرهنگنامه‌ها برای انجام تکالیف مدرسه و انجام تحقیق و تفحص در زمینه دلخواه خود استفاده می‌کنند. به دلیل اینکه این مجموعه منبع مناسبی برای تحقیق و تکالیف مدرسه علاوه بر افزودن به دانش عمومی کودکان محسوب می‌شود، نحوه تدوین این کتاب به روشی است که نوجوانان می‌توانند با جستجو در مقالاتی که به صورت مستقیم با برنامه درسی مدارس هم‌راستا است، تنوعاتی را برای ارائه در سر کلاس به آموزگار خود پیشنهاد دهند و ایده‌های جذاب برای فعالیت‌ها، آزمون‌ها، پروژه‌ها، گزارش‌ها، مدرسه تولید نمایند. به این طریق دانش آموز می‌تواند به روشی مشارکتی و با علاقه بیشتری به تحصیل ادامه دهد.

این سری فرهنگنامه‌های تصویری عناوین آموزشی پایه و پایه، هم‌انند زیست‌شناسی، شیمی، فیزیک و علوم اجتماعی را دربر می‌گیرد و جهان علم را به گونه‌ای هیجان‌انگیز و رسیده به دانش‌آموزان معرفی می‌کند.



ترجمه صرف اثرهای خارجی هویت ایرانی ندارد و پاسخگوی نیاز خواننده کودک و نوجوان ایرانی به‌ویژه در دوران تحولات شگرف اجتماعی، علمی و فرهنگی در ایران و جهان نیست. در نتیجه همسنگ کردن آن کتب با نیاز جوانان ایرانی و نیازهای فعلی جامعه علمی ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

بومی‌سازی علم به معنای منطبق کردن علوم وارداتی از غرب با بوم، زبان، فرهنگ، تمدن و آیین یک جامعه است. آنچه در رابطه با بسیاری از علوم در جامعه ما و برخی دیگر از جوامع در حال توسعه اتفاق افتاده، واردات صرف و برداشتی مقلدانه از غرب است. برخی از متفکران دنیای عرب از حذف مسلمانان اندیشمند و اختراعات و اکتشافات آن‌ها در تاریخ علم سخن به میان آورده‌اند. سوءتعبیرها و درک‌های نادرست درباره ماهیت اسلام و همین‌طور بی‌اعتنایی به فرهنگ و تمدن اسلامی، حتی در دایه‌المعارف‌ها و کتاب‌هایی که مخاطبان آن‌ها نوجوانان و دانش‌آموزان هستند به‌وضوح دیده می‌شود.

بومی‌سازی این مجموعه بدان معنا است که در خلال توضیح مفاهیم آن به فراخور هر بخش، اطلاعاتی درباره تاریخ، فرهنگ و دانش ایران باستان، ایران پس از اسلام و ایران معاصر در دل مفاهیم اصلی دانشنامه‌ای به‌صورت هنرمندانه ذکر شده است که این مهم مطالب کتاب را گیراتر می‌سازد.

از حقوق کودکان و نوجوانان ایرانی به شمار می‌آید که درک درستی از تاریخ کشور و اطلاعات بومی آن داشته باشند. از جمله این اطلاعات بومی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

معرفی دستاوردهای دانشگاه‌های برتر ایران، ذکر توانایی‌های دانشجویان و

پژوهشگران ایرانی، آشنایی با تاریخچه علوم در ایران، کاربردهای بومی علوم در عرصه‌های صنعت و پزشکی، تولیدات داخلی، معرفی انجمن‌ها، پژوهشگاه‌ها، ستادها و سامانه‌های داخل کشور، اطلاعاتی ارزنده از فعالیت کارکنان دانشمندان و فرهیختگان قدیم و معاصر ایران و نقش آنان در توسعه دانش بشری، آینده شغلی و آموزشی در کشور و راه‌های لازم جهت انتخاب رشته، معرفی طبیعت، جغرافیا، گیاهان و جانوران ایران و آگاهی از تنوع زیستی و طبیعی منحصر به فرد ایران، مقالاتی در مورد جنبه‌های مختلف تاریخ، فرهنگ، رسوم و اساطیر ایران و اسلام متناسب با هر بخش، ارائه اطلاعات مربوط به اختراعات، اکتشافات و دستاوردهای علمی ایرانیان در تمامی زمینه‌های دانش از زمان باستان تاکنون، گنجینه‌ای برای آشنایی با تنوع زیستی، فرهنگی و علمی ایران زمین، ارائه مفاهیم، اصطلاحات، اعلام و اماکن جغرافیایی جهان اسلام و هزاران مطلب خواندنی و متنوع دیگر درباره ایران و اسلام.

پس از مطالعه این مجموعه به آنچه شکوه و عظمت ایران از دیرباز تاکنون نامیده می‌شود، به نحوی شایسته پی می‌برید. این امکان وجود دارد بسیاری از مطالبی که درباره ایران در این مجموعه می‌خوانید پیش‌تر هرگز نمی‌دانستید. درواقع این امر بر شما آشکار خواهد شد که ایرانیان در بسیاری از اکتشافات و اختراعات طلایه‌دار بوده‌اند و در زمانی بسیار کهن تمدنی درخشان داشته‌اند. آگاهی از برخی مطالب در این زمینه شما را به شگفتی وادار می‌نماید، به‌ویژه مطالبی که به اختراعات ایرانیان باستان بازمی‌گردد. خواندن این مجموعه سبب خواهد شد تا به میراث عظیمی که نیاکانمان برای ما به یادگار گذاشته‌اند با احترام بیشتری بنگریم و از پیشرفت‌های علمی امروزمان نیز آگاه خواهیم شد که امید است انگیزه‌ای شود تا با نیروی بیشتری برای اعتلای میهن خود بکوشیم.



جنگ‌ها، چه کهن و چه مدرن همیشه یکی از مهم‌ترین بخش‌های تاریخ بوده‌اند. جنگ‌ها در تاریخ، مبین قدرت فکری، مردمی، صنعتی و فناوری بشر بوده و نقش بسیار مهمی در فرهنگ، زبان و نژاد اقوام ایفا کرده‌اند.

در این مجله، از سری مجلدات جامع ۴۰ جلدی گنج دانش، جنگ‌های مهم تمدن‌ها به دو بازه زمانی قبل و بعد از میلاد تقسیم‌بندی شده و مداخل به ترتیب رویدادهای زمانی طبقه‌بندی شده‌اند. بدین گونه که جنگ‌ها از حدود ۶۰۰ سال قبل از میلاد مسیح شروع شده و به جنگ‌های اصلی معاصر ختم می‌شوند. علتی که این مجلد را بومی ساخته، ذکر بسیار مفصل‌تر جنگ‌های ایران در طول تاریخ، در لایه‌لای جنگ‌های کشورهای دیگر است. در این کتاب حدوداً ۱۰۰ جنگ اصلی جهان در کنار بیشتر از ۵۰ جنگ تاریخی ایران از ابتدای تاریخ پرشیا ذکر شده است. در دائرةالمعارف‌های مشابه خارجی، سیاست روز کشورهای غربی کم‌اهمیت جلوه دادن تمدن پرشیا و ایران است؛ درحالی که این کتاب، این نکته منفی فرهنگی و سیاسی را پوشانده است. در این کتاب عناوین لاتین در کنار عناوین اصلی ذکر شده‌اند تا امکان جستجوی بیشتر برای دانش‌پژوهان فراهم آید. از نیمه کتاب، سال‌های شمسی نیز در کنار سال‌های میلادی ذکر شده که باعث درک بهتر توالی زمان می‌شود.

▀ توضیحی در مورد اعداد

در این مجموعه برای سهولت در خواندن و زیبایی صوری جملات از «ویرگول رو به پایین» به جای ممیز و به منظور جداسازی اعداد از «ویرگول رو به بالا» استفاده شده است. به طور مثال: ۱۶,۵۰۰ (شانزده هزار و پانصد) و ۱۸,۰۹ (هجده و نه صدم)

▀ منابع و مآخذ

فهرست منابع و مآخذ ذکر شده در انتهای این کتاب شامل نام یک سری کتاب لاتین و فارسی و سایت‌های اینترنتی است که از جمله منابع مهم تألیف این مجموعه محسوب می‌شوند. این منابع به استحقاق و ارجاع دانشجویان نیز می‌تواند مورد استفاده قرار گیرند.

▀ سخن آخر

در پایان، ضمن تقدیر و تشکر از تلاش کلیه عزیزانی که در تهیه این مجموعه باه‌رمان بودند، اذعان می‌دارد، با همه کوشش‌های به‌عمل آمده، از آنجاکه هیچ نگارشی خالی از نقص نیست، امید است استادان محترم، دانش‌پژوهان عزیز ما را جهت تکمیل و تنظیم بهینه و مجدد این نوشتار یاری رسانند و نظرهای عالمانه و سنجشگری سازنده خود را جهت رسیدن به متن مطلوب و حتی المقدور جامع و کم نقص ابراز نمایند تا اگر حسن ظن دانش‌پژوهان به این اثر تجدید چاپ آن را اقتضای نمود، در نوبت‌های بعد به تکمیل و تنقیح آن دست زنیم. پیشاپیش از عزیزانی که این موارد را متذکر شده و ما را در بهبود، تکمیل و تصحیح اطلاعات یاری دهند تشکر می‌نمایم. امید است این مجموعه بتواند گامی هرچند کوچک در خدمت به جامعه تعلیم و تربیت کشور بردارد.

والسلام

دکتر بابک اعتمادی

جنگ‌های قبل از میلاد

سال ۶۱۴ قبل از میلاد	۱۷
سال ۶۱۲ قبل از میلاد	۱۷
سال ۵۸۵ قبل از میلاد	۱۷
سال ۵۵۲ قبل از میلاد	۱۸
سال ۵۵۱ قبل از میلاد	۱۸
سال ۵۴۷ قبل از میلاد	۱۸
سال ۵۴۰ قبل از میلاد	۱۹
سال ۵۲۵ قبل از میلاد	۱۹
سال ۴۹۹ قبل از میلاد	۱۹
سال ۴۹۹ قبل از میلاد	۲۰
سال ۴۳۱ قبل از میلاد	۲۰
سال ۴۰۱ قبل از میلاد	۲۰
سال ۳۸۵ قبل از میلاد	۲۱
سال ۳۵۵ قبل از میلاد	۲۱
سال ۲۷۴ قبل از میلاد	۲۱
سال ۲۶۴ قبل از میلاد	۲۱
سال ۲۳۸ قبل از میلاد	۲۲
سال ۱۹۲ قبل از میلاد	۲۱
سال ۸۸ قبل از میلاد	۲۳
سال ۶۶ قبل از میلاد	۲۳
سال ۵۸ قبل از میلاد	۲۳

جنگ‌های بعد از میلاد

سال ۲۳۲ میلادی	۲۷
سال ۵۷۰ میلادی	۲۷
سال ۵۸۸ میلادی	۲۷
سال ۶۰۶ میلادی	۲۸
سال ۶۲۷ میلادی (سال ۶ شمسی)	۲۸
سال ۶۳۳ میلادی (سال ۱۲ شمسی)	۲۸
سال ۱۰۷۱ میلادی (سال ۴۵۰ شمسی)	۲۹
سال ۱۰۹۶ میلادی (سال ۴۷۵ شمسی)	۲۹
سال ۱۱۴۵ میلادی (سال ۵۲۴ شمسی)	۲۹
سال ۱۱۶۴ میلادی (سال ۵۴۳ شمسی)	۳۰
سال ۱۱۷۴ میلادی (سال ۵۵۳ شمسی)	۳۰
سال ۱۱۷۵ میلادی (سال ۵۵۴ شمسی)	۳۰
سال ۱۱۸۷ میلادی (سال ۵۶۶ شمسی)	۳۱
سال ۱۱۸۹ میلادی (سال ۵۶۸ شمسی)	۳۱
سال ۱۲۰۲ میلادی (سال ۵۸۱ شمسی)	۳۱
سال ۱۲۱۳ میلادی (سال ۵۹۲ شمسی)	۳۲
سال ۱۲۱۵ میلادی (سال ۵۹۴ شمسی)	۳۲
سال ۱۲۱۸ میلادی (سال ۵۹۷ شمسی)	۳۲
سال ۱۲۲۸ میلادی (سال ۶۰۷ شمسی)	۳۳

سال ۱۲۴۸ میلادی (سال ۶۲۷ شمسی)	۳۳
سال ۱۲۶۴ میلادی (سال ۶۴۳ شمسی)	۳۳
سال ۱۲۷۰ میلادی (سال ۶۴۹ شمسی)	۳۴
سال ۱۳۳۱ میلادی (سال ۷۱۰ شمسی)	۳۴
سال ۱۳۳۷ میلادی (سال ۷۱۶ شمسی)	۳۴
سال ۱۳۸۰ میلادی (سال ۷۵۹ شمسی)	۳۵
سال ۱۴۵۵ میلادی (سال ۸۳۴ شمسی)	۳۵
سال ۱۴۹۴ میلادی (سال ۸۷۳ شمسی)	۳۵
سال ۱۴۹۹ میلادی (سال ۸۷۸ شمسی)	۳۶
سال ۱۵۰۲ میلادی (سال ۸۸۱ شمسی)	۳۶
سال ۱۵۰۸ میلادی (سال ۸۸۷ شمسی)	۳۶
سال ۱۵۱۰ میلادی (سال ۸۸۹ شمسی)	۳۷
سال ۱۵۱۴ میلادی (سال ۸۹۳ شمسی)	۳۷
سال ۱۵۱۵ میلادی (سال ۸۹۴ شمسی)	۳۷
سال ۱۵۲۱ میلادی (سال ۹۰۰ شمسی)	۳۸
سال ۱۵۲۶ میلادی (سال ۹۰۵ شمسی)	۳۸
سال ۱۵۳۲ میلادی (سال ۹۱۱ شمسی)	۳۸
سال ۱۵۳۶ میلادی (سال ۹۱۵ شمسی)	۳۹
سال ۱۵۴۳ میلادی (سال ۹۲۲ شمسی)	۳۹
سال ۱۵۵۱ میلادی (سال ۹۳۰ شمسی)	۳۹
سال ۱۵۵۸ میلادی (سال ۹۳۷ شمسی)	۴۰
سال ۱۵۶۲ میلادی (سال ۹۴۱ شمسی)	۴۰
سال ۱۵۶۷ میلادی (سال ۹۴۶ شمسی)	۴۰
سال ۱۵۶۸ میلادی (سال ۹۴۷ شمسی)	۴۱
سال ۱۵۷۲ میلادی (سال ۹۵۱ شمسی)	۴۱
سال ۱۵۷۸ میلادی (سال ۹۵۷ شمسی)	۴۱
سال ۱۵۹۷ میلادی (سال ۹۷۶ شمسی)	۴۲
سال ۱۵۹۸ میلادی (سال ۹۷۷ شمسی)	۴۲
سال ۱۶۰۰ میلادی (سال ۹۷۹ شمسی)	۴۲
سال ۱۶۰۳ میلادی (سال ۹۸۲ شمسی)	۴۳
سال ۱۶۱۱ میلادی (سال ۹۹۰ شمسی)	۴۳
سال ۱۶۱۸ میلادی (سال ۹۹۷ شمسی)	۴۳
سال ۱۶۲۰ میلادی (سال ۹۹۹ شمسی)	۴۴
سال ۱۶۲۳ میلادی (سال ۱۰۰۲ شمسی)	۴۴
سال ۱۶۴۲ میلادی (سال ۱۰۲۱ شمسی)	۴۴
سال ۱۶۵۲ میلادی (سال ۱۰۳۱ شمسی)	۴۵
سال ۱۶۵۴ میلادی (سال ۱۰۳۳ شمسی)	۴۵
سال ۱۶۵۷ میلادی (سال ۱۰۳۶ شمسی)	۴۵
سال ۱۶۷۵ میلادی (سال ۱۰۵۴ شمسی)	۴۶
سال ۱۷۰۰ میلادی (سال ۱۰۷۹ شمسی)	۴۶
سال ۱۷۰۱ میلادی (سال ۱۰۸۰ شمسی)	۴۶
سال ۱۷۰۹ میلادی (سال ۱۰۸۸ شمسی)	۴۷
سال ۱۷۲۲ میلادی (سال ۱۱۰۱ شمسی)	۴۷
سال ۱۷۲۹ میلادی (سال ۱۱۰۸ شمسی)	۴۷
سال ۱۷۳۰ میلادی (سال ۱۱۰۹ شمسی)	۴۸

۶۴	سال ۱۹۸۴ میلادی (سال ۱۳۶۳ شمسی)
۶۴	سال ۱۹۹۱ میلادی (سال ۱۳۶۹ شمسی)
۶۵	سال ۱۹۹۶ میلادی (سال ۱۳۷۵ شمسی)
۶۵	سال ۲۰۰۱ میلادی (سال ۱۳۸۰ شمسی)
۶۵	سال ۲۰۰۳ میلادی (سال ۱۳۸۱ شمسی)
۶۶	منابع لاتین و فارسی

۴۸	سال ۱۷۳۳ میلادی (سال ۱۱۱۲ شمسی)
۴۸	سال ۱۷۳۸ میلادی (سال ۱۱۱۷ شمسی)
۴۹	سال ۱۷۳۹ میلادی (سال ۱۱۱۸ شمسی)
۴۹	سال ۱۷۴۰ میلادی (سال ۱۱۱۹ شمسی)
۴۹	سال ۱۷۴۳ میلادی (سال ۱۱۲۱ شمسی)
۵۰	سال ۱۷۴۴ میلادی (سال ۱۱۲۳ شمسی)
۵۰	سال ۱۷۴۷ میلادی (سال ۱۱۲۶ شمسی)
۵۰	سال ۱۷۴۹ میلادی (سال ۱۱۲۸ شمسی)
۵۱	سال ۱۷۵۴ میلادی (سال ۱۱۳۳ شمسی)
۵۱	سال ۱۷۵۶ میلادی (سال ۱۱۳۵ شمسی)
۵۱	سال ۱۷۷۵ میلادی (سال ۱۱۵۴ شمسی)
۵۲	سال ۱۷۹۵ میلادی (سال ۱۱۷۴ شمسی)
۵۲	سال ۱۷۹۶ میلادی (سال ۱۱۷۵ شمسی)
۵۲	سال ۱۷۹۸ میلادی (سال ۱۱۷۷ شمسی)
۵۳	سال ۱۸۰۳ میلادی (سال ۱۱۸۲ شمسی)
۵۳	سال ۱۸۰۴ میلادی (سال ۱۱۸۳ شمسی)
۵۳	سال ۱۸۰۷ میلادی (سال ۱۱۸۶ شمسی)
۵۴	سال ۱۸۲۱ میلادی (سال ۱۲۰۰ شمسی)
۵۴	سال ۱۸۲۶ میلادی (سال ۱۲۰۵ شمسی)
۵۴	سال ۱۸۳۸ میلادی (سال ۱۲۱۷ شمسی)
۵۵	سال ۱۸۴۶ میلادی (سال ۱۲۲۵ شمسی)
۵۵	سال ۱۸۵۳ میلادی (سال ۱۲۳۲ شمسی)
۵۵	سال ۱۸۵۶ میلادی (سال ۱۲۳۵ شمسی)
۵۶	سال ۱۸۶۱ میلادی (سال ۱۲۴۰ شمسی)
۵۶	سال ۱۸۶۶ میلادی (سال ۱۲۴۵ شمسی)
۵۶	سال ۱۸۷۹ میلادی (سال ۱۲۵۸ شمسی)
۵۷	سال ۱۸۹۴ میلادی (سال ۱۲۷۳ شمسی)
۵۷	سال ۱۸۹۸ میلادی (سال ۱۲۷۷ شمسی)
۵۷	سال ۱۹۱۱ میلادی (سال ۱۲۹۰ شمسی)
۵۸	سال ۱۹۱۴ میلادی (سال ۱۲۹۳ شمسی)
۵۸	سال ۱۹۱۹ میلادی (سال ۱۲۹۸ شمسی)
۵۸	سال ۱۹۳۹ میلادی (سال ۱۳۱۸ شمسی)
۵۹	سال ۱۹۴۱ میلادی (سال ۱۳۲۰ شمسی)
۵۹	سال ۱۹۴۱ میلادی (سال ۱۳۲۰ شمسی)
۵۹	سال ۱۹۴۱ میلادی (سال ۱۳۲۰ شمسی)
۶۰	سال ۱۹۴۱ میلادی (سال ۱۳۲۰ شمسی)
۶۰	سال ۱۹۴۱ میلادی (سال ۱۳۲۰ شمسی)
۶۰	سال ۱۹۴۴ میلادی (سال ۱۳۲۳ شمسی)
۶۱	سال ۱۹۴۵ میلادی (سال ۱۳۲۴ شمسی)
۶۱	سال ۱۹۴۵ میلادی (سال ۱۳۲۴ شمسی)
۶۱	سال ۱۹۴۵ میلادی (سال ۱۳۲۴ شمسی)
۶۲	سال ۱۹۴۵ میلادی (سال ۱۳۲۴ شمسی)
۶۲	سال ۱۹۴۸ میلادی (سال ۱۳۲۷ شمسی)
۶۲	سال ۱۹۵۰ میلادی (سال ۱۳۲۹ شمسی)
۶۳	سال ۱۹۵۴ میلادی (سال ۱۳۳۳ شمسی)
۶۳	سال ۱۹۷۳ میلادی (سال ۱۳۵۲ شمسی)
۶۳	سال ۱۹۸۰ میلادی (سال ۱۳۵۹ شمسی)
۶۴	سال ۱۹۸۲ میلادی (سال ۱۳۶۱ شمسی)